

Ese de două ori în septemana: **Joi-a** și **Dominec'a**; era cândă va pretinde important'ia materiilor, va esi de trei s'eu de patru ori în septemana.

Pretiuu de prenumeratune,
pentru Austria:
pe anu întregu 8 fl. v. a.
„ diumetate de anu 4 fl. v. a.
„ patrariu 2 fl. v. a.

pentru Romania și strainatate:
pe anu întregu 12 fl. v. a.
„ diumetate de anu 6 fl. v. a.

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespundinti ai nostri, si de a dreptulu la Redactiune **Stationgasse Nr. 1**, unde sunt a se adresa si corespundintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea s'eu speditur'a; câte vor fi nefrancata, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publicã.

Pentru **anunole** si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde câte 7 cr. de linia; repetirile se facu cu pretiu scadutu. Pretiuu timbrului câte 50 cr. pentru una data se antecipa.

Pesta, in 30 noemvre 1872.

Cris'a deschisa in *Versalia*, cris'a deschisa in Buda-Pesta. In Francia cris'a — precum am aretatu in nrii precedenti — este între *Thiers*, presiedintele Republicei, si între *monarhistii din adunarea nationala*; este crisa de *sistema*; s'a deschisu adeca pentru de a se alege definitivmintele între *Republica* si *Monarchia*, s'eu — cum dlu *Thiers* cuprinde lucrulu, — a se *stabilã* si *sistemã* *Republic'a*.

In Buda-Pesta cris'a — de o camdata este numai *ministeriale*. Ministrii de pan' acuma nu se mai potu sustiené la putere; au majoritatea in Dieta, dupa forma si numeru, dar acést'a facia de iritatiea opiniunii publice in contra persónelor, nu este in stare a-ii sustiené; — deci vorb'a e că — cine se li urmedie? cari alte persóne de aceasi partita se primésca frenela guvernului din manele lor — *tabarite*, s'eu — *manjite*?!
In ambele privintie suntemu detori a ne ocupã la acestu locu despre combinatiuni, ce se manifesta in momentu.

Adunarea nationala din *Versalia*, este compusa din cele mai pestritie si diverginti elemente. Nu mai pucinu de câtu *optu diferite partite* pórta ea in sinulu s'eu, si nrulu grupelor, pre câtu este elu constatatu, aréta chiar, că ea, precum a fostu in stare de a votã cele necesari pentru incheierea si regularea pacii cu nemtii, tocmai atátu de pucinu pôte se fia ea calificata d'a *intemeiã* si *regulã* definitivmintele sistem'a politica a terei.

Dintre 750 de membri ai adunării nationale franceze, purii legitimisti numera 70 de capete, drept'a moderata 95. Acestia toti, mai multu s'eu mai pucinu sunt pentru *Henricu alu V*. Vor adeca a-lu redicã pre acest'a de rego alu *Franciei*. *Diferinti'a* între ei e, că cei din urma s'ar invoã in casu de necesitate, a primã si pre unu *Orleanistu* de rege, numai se fia rege. — Vine apoi centrulu dreptei, cam de 160 de capete. Acestia sunt propriamente *Orleanistii*, dar asiã, in câtu primescu de o camdata si *Republic'a*. De aci se vede că — *Orleanistii* dispunu in adunare de 255 de voturi, in sa — majoritatea lor nu tocmai este contraria absoluta a Republicei. — A patr'a grupa este a *Napoleonidiloru*, dar ea numera celu multu 30 de capete si in momentu — nu turbura ap'a.

Aceste patru grupe, fie-care cu program'a sa propria, sunt cari representa *Monarchismulu* in adunare si cari facu atát'a necasu guvernului lui *Thiers* si terei. Tóte impreuna se urca la cifr'a de 355 capete.

Acuma vine a *cinci-a grupa*, centrulu republicanu, *republicanii conservativi*, pre cari proprie se radima dlu *Thiers*; numera 170 — 180 de capete. A *siess'a grupa*, republicanii puri s'eu *radicali*, 110 capete. A *sieptea grupa* sunt republicanii *unionisti*, ai lui *Gambetta*, cari ocupa centrulu între ambele nuanterie republicane si le impreuna óresi cum pre amendóse; — acesti-a numera pan' la 75 de capete. Asiã dara republicanii impreuna facu si ei totu cam 355 de membri. Astliu se *ecuilibrã* monarchistii cu republicanii!

Urma in fine a *opt'a grupa*, de ómeni fora vr'o programa speciale fipta, in nru de 30—40. Acesti-a votédia de comunu dupa interesulu momentului. Pre acestia si pre o parte a *orleanistiloru*, acelei conduse de principiulu oportunitatei — a contatu dlu *Thiers*, candu a pasitu cu

mesagiulu si program'a sa nainta adunãrei nationale.

Asiã-mãne lumea va sci, cãci decidera nu s'ar mai pôte amenã, cumca *Republic'a in Francia* — se va pôte bre *sistemã* si *consolidã* fora *sguduiri*? cum doresce dlu *Thiers* si dorescu toti republicanii din adunare si — de sicuru maioritãtea precumpenitória a natiunii, — s'eu cã monarchistii vor reesi a turburã liniscea si ordinea si a aduce in periclu *progresulu*, ce de duoi ani, sub egid'a republicei, luã unu sboru atátu de imbucuratori!

Lumea amica *Franciei*, crede — pentru cã doresce, si spera, fiindu cã crede, cumca tendintiele nobile si patriotice ale republicanilor vor fi in coronate de succesu; — ce si noi din inima dorimu! —

Revenindu acuma la a nãstra crisa ministeriale, avemu se spunemu, contragendu tóte diferitele versiuni si faime, — pre scurtu urmatóriele:

Am disu in nrulu precedente, candu reportaramu despre impacatiunea de luni-a trecuta, cã — personele 'si potu iertã vatemãrile, dar cã — *ruptur'a* si *blãmulu*, remanu *ceea-ce sunt*, si ori-ce cãrpela pôte se tiena — cum se dice, de joi pana mai apoi!

Asiã s'a intemplat.

Tóte incercãrile, d'a acoperi bub'a deschisa a terei cu emplastrulu reconciliãrei între partite, nu avura resultatu. Ministrii insisi semtira cã — nu mai potu remanẽ — cu onóre, la o lalta, sub *Lónyay* la putere, si mai antaiu dlu *Kerkãpolyi* de la finantie, carele mai de multu ambliã se parasésca nai' ingaurita, dechiãrã definitivmintele, cumcã nici c'unu pretiu nu mai pôte remanẽ in *consortiu*. Dar *Lónyay* ca scléptiulu se tinea de putere si punea in lucrare tóte modilócele pentru d'a tiena si pre colegii sei in solidaritate. Nu-i succese in sa, cãci ministrii toti i dechiãrãrã resolutiunea lor, d'a-si depune portfóiele. Conte *Lónyay* — totu nu se descuragiã; elu — pre cum se vorbesce in cercurile mai nalte, pana si in momentu lucra, ca — se se sustiena! Spre acestu scopu elu, prin organele sale, se lauda cã totu mai posede *intréga increderea monarchului*; (— nota bene: prin care lauda nu pucinu compromite pre *Maiestate*!) d'alta parte elu chiar terorisédia prin unii orbi aderinti ai sei — pre biét'a partita *deakista* si chiar pre *Deák*, cerendu-i votu de incredere, pentru ca pre bas'a aceluia se se mai péta sustiené, promitiendu pana si unu nou programu cu unu nou ministeriu! Promisiunile si amagirile — 'si jóca rol'a lor in cea mai mare mesura.

Dar — dupa ale nãstre informatiuni, trud'a bietului conte ministru-presiedinte a fostu in daru! Demisiunea a trebuitu s'o subscria cu ministeriulu întregu si — *mane se astépta* altisim'a decisiune, se astépta primirea demisiunii, si insarcinãrea dlui *Szlávy* cu compunerea unui nou ministeriu, — unui ministeriu — dorere — éř *numai din parti'a deakistiloru*!

Pre câtu timpu partit'a *deakista* mai tiena la o lalta si formédia majoritatea, firesce dlu *Franciscu Deák* este consultatu despre tóte, si votulu lui trebue se fia datatoriu de mesura. Alt'a va fi, decã o data *MSa* va binevoã a luã in consideratiune modulu nemoralu si nelegalu, prin carele acést'a partita si-a cascigatu majoritatea la *alegeri*. Atunci — fora tóta indoiél'a noulu ministeriu va fi compus fora privintia la partite, si a nume la par-

tit'a *deakista*, si — atunci firesce va trebui se urme si *dissolverea* Dietei de facia. Se dice cã si acést'a eventualitate ar fi standu in combinatiune, dar cã *MSa* ar tiena multu la form'a parlamentaria si de ocãmdata ar fi decisu a respectã majoritatea Dietei, alegendu totusi ómeni, a caroru onorabilitate se fia necontestabile. Se intempine in sa nespuse greutãti compunerea unui atare ministeriu nou, lipsindu barbatii de capacitate in partita. Astfelu este pozitivu, cã de ministru la finantie s'a luat in combinatiune dlu *Colomanu Széll*, unu barbatu teneru, cu multa sciintia si fôrte activu, dar — carui lipsesce esperiinti'a necesarie si rutina mai nalta! Intocmai asiã se fia si cu persón'a luata in combinatiune pentru portfóiuu justitiei, scl.

Tóte acestea cauta se faca a supr'a nãstra impresiunea, cã ministeriulu la a carui nascere se lucra, va fi unulu de transitiune, unulu provisoriu, macar de nu i s'ar dá la botesu acestu nume.

MSa, dupa tóte câte ni se spunu, ar dorã se salve si form'a si essinti'a: éř noi — tare ne tememu, cã prin acést'a va suferã éřasi — *moral'a* si *tiér'a*. Dar — vom vedé. —

Pre langa aceste mari si grave cestiuni ale dilei, interesulu altora mai mici dispare — asiã dicendu. Amintimu totusi pre scurtu — din intru cã, *senatulu imperiale*, adeca parlamentulu Cislaitaniei, prin resolutiune imperiale este convocatu la siedintia ord. pre diu'a de 12 decemvre; mai de parte cã, acestu corpu legelativu in acést'a sesiune a sa, are se deslege o cestiune de importantia enorme pentru monarchia, cestiunea — *alegeriloru directe*, nu de nevoia, ca pana aci, ci *ordenarminte* pentru senatulu imperiale. Este acést'a o imitatiune a Ungariei; ea isbesce de mórte in autonomi'a tierelor, dar — ea se privesce de unic'a garantia a dualismului, si pentru aceea s'a adoptatu de ministeriulu Cislaitanu actualu, si cu incuviintiãrea Imperatului se lucra a fi trecut prin parlamentu cu ori ce pretiu! —

Din strainatate amintimu, cã rescõla in *Spania* urma a se sustiené; in unele parti ea lupta sub flamur'a lui *Don Carlos*, in altele sub a Republicei federale. Dar acést'a de feliu nu impedeca, ca guvernulu regelui *Amadeu*, mereu se bucuie in lume, cumca ostirea sa de atâtea si atâtea ori ii-au invinsu si nemicu pre rescolati! —

Camer'a Romaniei mercuri'a trecuta si-a deschisu siedintiele ordinare in Bucuresci; — sperãmu cã in nrulu viitoriu vor fi in stare a reportã despre mesagiulu domnescu si despre activitatea ce o astépta. Cãci incurcãturele in cea patria romana inca sunt colosali. —

O vorba ou liberalii magiari.

III. Imbuldiél'a materiilor de la ordinea dilei — ne-a facutu a intrerumpe discusiunea ce incepuseramu sub acestu titlu, macar cã — suntemu departe d'a o fi inchiatu.

Program'a nãstra este, a aretã romanului adevèrulu, a-i aprinde o lumina chiara si limpede, pentru ca sè-si cunósca imprejurãrile si pre amici si inamici, — apoi macar câtu sè-lu dóra, si macar câtu invetiãtu d. *Baritiu* sè dica cã — *dãmu cu bal'a in balta*.

Destulu a jacutu pana acuma de secli poporulu romanu intru intunecatu si in umbr'a mortii, leganatu si narcotizat — pe intrecute — de ai sei si de straini!

Apoi mai pucinu de câtu ori-cine altulu am poté suferã sè ne in siele si pórte de nasu — domni magiari, si dintre ei si mai pucinu — *parti'a ce se numesce liberale si democratica la ei*.

Diosu masc'a! — dicemu vamesiloru si fariseiloru, de a casa si din strainatate. Acestea promitiendu, mergemu éř la „Hon,” la acestu iesuitu, dulce si veninosu!

In nrulu 264 din 15 noemvre elu publica unu articlu de fondu, subsemnatu „P. Szatmãry K.” si intitulatu: „*Statulu si scõlele*,” alu carui cuprinsu — atátu de infam u isbesce in noi, in câtu am comite o crima a nu-lu aretã publicului nostru si a nu-lu inferã asiã precum merita elu.

Ministeriulu instructiunii publice, dandu de curendu la lumina unu reportu alu seu despre starea instructiunii, a adausu o charta a terei, carea prin diversitatea coloritulu aréta in diferitele parti s'eu tienuturi, diferitul gradu de cultura, dupa procentele filor populului ce ambla la scõla. Pre unde scõlele sunt mai pucinu cercetate, acolo intunecimea e mai grósa!

Deci impresiunea, ce a facutu a supr'a domnulu *Szatmãry* — negrulu celu multu, nóptea cea intunecésca ce acopere unele parti ale terei in modu batetoriu la ochi, — acést'a este motivulu pretinsu, pentru carele densulu vine ase espectorã in contra nationalitatiloru, mai aprópe in contra romaniloru, acusandu si condamnandu greu — pre bietele sacrifici'a, in locu de pre autorii lor.

Dlu magiaru liberalu — suspina cu amaru, cã aiã la noi legeletiuinea si administratiunea nici pre langa cea mai *buna vointia*, nu pôte sè promovede — dupa cum ar dorã — cultur'a, dandu pretotindeniã de mari pedece.

„Decã in vre o parte legeletiuinei si administratiunii i-a succésu a resbi nepasarea, apoi de o data se pomenesce cã stupiditatea i se arunca in drumu; éř decã pre acést'a in cepe a o alungã, apoi de o data se vede in facia cu scrupulii si bãnuelele nationali s'eu confesionali, adese ori derivate nu tocmai din isvoru curatu!”

Adeca — dd. magiari — tóte facu pentru de a *lãtã* cultur'a între popóra, in sa nu potu sè *resbésca* — de netrebnic'a popóraloru — *firesce a celoru nemagiare, si-a conducetoriloru lor!*

„Nóptea cea nãgra, cea intunecósca, este mai *infricosiata* in partile despre *Oriente*, unde nuori incarcati de periclu, acoperu orizontele.”

„Privindu cine-va acést'a numai pe de a supr'a, va crede cã este numai o coloratura grósa; cine in sa cunósce imprejurãrile, pré bine scie, cã aceste coloru sunt fôrte complicate!” Comitãtele *Huniadu, Zarandu, Solnoculu-de-mediu, Aradu, Carasiu, Alba-de-diosu*, scauntulu *Orestiei* si districtulu *Chichindei* — sunt cele notate cu cea mai intunecata colóre; si — intr'adeveru, acestea sunt *petele cele negre si intr'alta privintia, cari impedeca infloirerea Ungariei si consolidãrea statulu ungurescu!*”

Si — liberalulu nostru magiaru nu pregeta a afirmã cã atunci candu acele parti, in privintia culturii vor fi asemenea colorate cu cele lalte, — atunci vor fi incetatu pre pamentulu santului *Stefanu* si *alte lupte nefaste!* Invederatu *luptele nationali*.

„Dupa-ce *progresulu in cultura este viétia, stagnarea in cultura este mórte*: decã nationalitatea magiara n'ar avé

alta tendință, de cătu egemonia, domnirea națională. — ea n'ar avé, de cătu sè-ii lasa pre faptorii ce au produsu acele pete negre, sè-ii lasa sè pasiésca mai de parte pre aceasi cale!"

Dar Ungaria doresce a fi mama comuna a tuturor, ea de o potrive — vré sè-sîmpartiésca radiele luminei peste cei buni si peste cei rei; — — — si asia ea va pretinde de la toti — *tôte*, căte se receru dupa gradulu de astadi alu culturei si sciintiei, si prin administratiunea sa va controlá, ca cea-ce pretinde, sè se sî implinésca; legea sè nu remana litera mórtá!"

Intentiunile. asecura „Hon“ nu mergu in contra natiunalitatiloru sèu a confesiuniloru; din contra, dd. magiari sunt gat'a a dá din víster'a tieriei chíar ajutoirie pentru cultura; nu vor suferi insa, ca tenerimea sè se crésca in contra statului magiaru!

Acest'a este cursulu ideiloru acestui d. liberalu magiaru, carele — la parere — atát'a se intereséda de cultur'a tuturor! Acest'a este vócea ce meru o audim resunandu in lume din taber'a domniloru stepanitori ai nostri.

Si acuma sè vedemu: ce este propri'a insemnatate? — ce este adeverulu pozitivu in lucru? — ce póte si trebue sè fia scopulu acestei manifestatiuni magiare din taber'a liberaliloru?

Natiunalitatiloru si mai vertosu romaniloru natiionali se face greu cumpeñtóri'a imputatiune si acusare cá, *au causatu si sustienu — négr'a orbta, tristulu statu de necultura a poporului*, si cá — *pre acést'a necultura si orbta 'si basé-dia agitaciuniloru loru natiionali, in contra statului magiaru!*

Acest'a este sembrele adeveratu alu manifestatiunei si atacului. Si pentru ca acést'a grea imputatiune sè fia posibilé, sè aibe umbr'a de indreptatire, s'a luat chart'a culturale, elaborata de ministeriu, si s'a aretatu cu degetulu spre pârtilé de la Muresiu, in drépt'a si in stang'a, in susu si in diosu, si s'a disu: „*éta acè e reulu, acè sunt nuorii cei mai negri; intru acesti nuori intunecosi sunt ascunsi dusimani de mórté ai nostri, — ei sunt cari au produsu si cari sustienu nuorii intunerecului, cáci acest'a este elementulu loru!*“

Punemu intrebare lui „Hon“ si dlui Szathmáry din „Hon“, si partitei loru intregé: *Nu este asiá? Nu acest'a este spiritulu articlului mai sus comunicatu??*

Ei bine, si acum sè Vi spunemu adeverulu si pozitivulu in cauza.

Mai antaiu de tóte, partile citate de dlui Szathmáry — din punctulu de vedere alu invetiamentulu popularu, nu sunt mai negre, ba inca sunt multu mai pucinu negre de cătu — altele multe, a nume de cătu *pârtilé slovace* din Ungaria de susu si chiar de cătu *pârtilé Secuime*.

Si — de ce acelea nu se amintescu? Éca de ce: pentru cá in acelea *instruciunearu nu este in man'a romaniloru* si respective a *serbiloru*, ci in a *magiariloru* si resp. a *magiaroniloru*.

Pentru cá dara acolo acestu terenu dejá este ocupatu pentru scopurile domniloru magiari, ér la Muresiu, si a nume la romanu si serbi, are trebuintia sè fia ocupatu!

Dovéda sunt amenințările ce se facu.

Dar — scopulu pentru carele domni n'ar ni luá instruciunea poporului din mani, dupa cum ni spunu liberalii magiari — este, *cultur'a si lumina*; si — déca este asiá, si déca no acestea intr'adeveru le-am negritu, precum suntemu acusat, apoi ocuparea este — fora tóta indoiél'a — deplinu indreptatita.

Da; concedemu; numai domni magiari — nu ni pasa, liberalii sèu reactiunarii, sè ni arete in totu amplulu cuprinsu alu patriei magiare — unu puntu, unde ei a medilocitu sèu naintatu *cultur'a nemagiara*, unde ei, din banii tieriei, de cari ei dispunu, *au redicatu scóle si totu felulu de institute de cultura in limbele nemagiare, pentru popórale nemagiare*.

Ce insa scimu noi? Ce este adeverulu pozitivu in acést'a privintia?

Este cá: starea scóleloru si cultur'e nostre de astadi, ori cătu este ea de remasa indereptu, *nu este rezultatulu activitátei si influinției noastre*, ci — tocmai alu loru. Ei, domni stepanitori, au dispusu pan' la 1849, in modu absolutu de cultur'a si lumina poporulu nostru; — de la 1850 pan' la 1860 cauzele invetiamentulu s'au dresu din Viena, si dupa sufletu cauta sè marturisimu, cá tocmai pre acelu timpu ele incepusera a face progresu. De atunci in cóci ele ér au de-venitu in mane stepanirei magiare si — intunereculu, nóptea grósa, ér si-a intinsu aripele peste scólele noastre! De la 1869 incóci pe temeulu autonomiei nostre bisericesci, se dice cá scólele nostre sunt sub conducerea nóstra: ei dar: *essecutiva n'avemu*; poterea essecutiva a domniloru magiari stepanitori nu ni dá nici cea mai pucina spriginire, ba inca lucra a dese ori de a dreptulu in contra nóstra; statulu, legelatiunea magiara — nu numai cá nu ni-a datu nici unu cruceriu ajutoriu, ci inca prin legea ce a creatu despre invetiamentulu popóralu, ne-a pusu intr'unu veritabilu statu de asiediu, si ne-a incurcatu, de — numai bunulu Ddiu ni scie de capu!

Si-apoi in trei ani de dile, intre ast-feliu de imprejurári dusimane — sè fimu facutu noi, ca sè dispara intunereculu?! Ar fi trebuitu sè fimu — facitori de minuni.

Dar noi — totu am facutu ceva, éca ce: *am demascatu pre blastematii contrari ai luminei, pre barbarii seculului, pre iesuti si fanfaronii politici, pre liberalii — numai din gura; am desvalu si iluminatu situatiunea*. Si — acést'a e caus'a necasulu loru pre noi; acést'a e caus'a, pentru carea acuma lupulu din délu dice mnielulu din vale: „*mei, ce-mi tulburu ap'a!*“ — *„Dar cum sè ti-o tulburu,*“ respunde mnielulu, *„candu ea de la tine din délu, curge la mine in vale!*“

Ce-i pasa insa lupulu de nimicitoriu adeveru! Elu vré sè pape pre mnielu si — cauta nodu in papura, atribundu-i — cu botu nerusnatu de lupu, chiar ale sale crude pecate!

Dlu Szathmáry are cutesarea d'a dice cá statulu magiaru este gat'a a dá *ajutoriu materialu pentru naintarea culturei poporului*. Ce ironia! Candu noi de repetite ori am cerutu de la Diet'a loru ast-feliu de ajutoriu, am cerutu rogandu-ii si conjurandu-ii cu inima lacrimanda, si candu dupa aceea, aretandu-li nespusa nóstra lipsa, am pretinsu cu agerime si ii-am facutu respunsabili — pentru numele patriei, intru interesulu comunu, — *nici unulu*, dar nici unulu dintre liberali nu s'a sculatu sè ne spriginésca!

Alt'a deci este, ce atientescu si liberalii, ca si reactiunarii magiari, alt'a — *nu cultur'a poporului* este ce ii dóre pre ei; pre ei ii dóre cáci incepu a se teme, cumca prin tenacitatea nóstra romana — totu vom ajunge a li *paralisá planurile de nimicire materiale si spirituale a nóstra, ce ei si-au facutu*.

Nu de aceea vreu dd. magiari sè ni iee scólele si instruciunea poporului din mana, ca ei sè faca pre acestu terenu mai multu; cáci déca ar fi vrutu ei acést'a, déca candu-va li-ar fi jacutu acést'a la inima, — nici candu nime nu ii-ar fi impede-catu a sî implini, ba cu braciále deschise si cu cea mai mare multumire ii-ar fi im-tempinat totu sufletulu de crestinu; — nu, ci tocmai contrariulu, pre cum aréta totu trecutulu si presintele: ei prin eschiderea influinției noastre din scólele poporului — vor se se asecure pentru totu de un'a despre orbta poporului, carea este — nu elementulu si bas'a agitaciunei nostre natiunale, cáci agitaciunile nostre sunt luminarea poporului, — ei a egemoniei, a stepanirei magiare eschisive.

Dupa datele si faptele positive, ne-negabili, acest'a este adeverulu —

Diet'a Ungariei.

Pesta, in 29 nov.

In camer'a deputatoru, de patru dile se desbate proieptulu de lege pentru organizarea si resp. impreunarea Capitaleloru Buda-Pesta — unu

obieptu pentru publiculu romanu fora nici unu interesu si importantia. Nici discusiunea in sine nu ofere nimic nou si de interesu, pentru cá tóte argumentele ce se aducu pentru si contra sisteméi virile, sunt totu acelea cu cari se mesurau acú aprópe trei ani ambele partide la desbaterea legii municipale.

Opositiunea nici nu combate tóte punctele din proieptulu de lege, pe cari ea — din principiu ar trebui sè le combata, pentru cá — precum dise C. Tisza — dupa ce respectivele dispusetiuni s'au validatu in cele lalte municipia, Capitalei nu vre se dee privilegia.

Uniculu oratore ce a atrasu atentiunea a suprasu este dlui P. Hoffmann (din drépt'a) carele érasi si-a aprinsu paie 'n capu prin opunerea sa contra voturilor virile. Diaristic'a guvernamentale mi ti-lu dascalése pre dlu profesoru de universitate pentru cá outésa a grai contra guvernului care l'a facutu ablegatu. Ei dar dlu profesoru de dreptulu romanu vre sè tréca de liberalu si de nedependinte celu pucinu o data in trei ani de dile, radimandu-se insa pre autoritatea strabuniloru Romani cari n'au favoritu si n'au privilegiatu averea cetatiénului.

Dlu J. Schwarcz, (pana catra finea sesiunei trecute, Kosuthianu, éra d'atunci — „Reformistu“ adeca guvernamentulu in cestiunile principale), acél'a carele la desbaterea legii municipale cu atát'a zelú si focu respinse introducere a voturilor virile si condamná tóta institutiunea loru, ieri vorbi in favórea plutocrației si votá pentru primirea sisteméi virile in administratiunea Capitalei. Diu iute si-a schimbatu vederile!

Caracteristicu in momentulu crisei.

In confusiunea cea mare, ce ii-a cuprinsu si-ii imple astadi de ingrigiri pre dd. stepanitori magiari — cu tóta bagagi'a loru diaristica, guvernamentale si opositiunale, mai caracteristicu este, cá ei insi vinu si ventura érasi caus'a natiunalitatiloru nemagiare, si „Ungar. Lloyd“ buna óra in fruntea nrului seu de ieri, intr'unu articlu fórté bine scrisu, de si cu multa reserva si moderatiune, merge pana a pronun-ciá cá, radecin'a reului, séu chiar a tuturor reloru de cari si pentru cari patimesce patria, este *ne'destularea natiunalitatiloru*, carea are temeiu pré multu in portarea facia de natiunalitati si de interesele loru — atátu a guvernului, cátu si a legelatiunei si administratiunei — de susu pana diosu.

Alt-feliu suna vócea opositiuniloru. Acest-a tocmai invinovatiésco pre guvernulu de astadi, cá a sacrificatu natiunalitatiloru interesele patriei magiare! — Unu ce mai absurdu si mai ne'ntemeiatu n'am mai pomenitu!

„Ellenör“ de ieri scie sè seria o lung'a litania despre aceea, cum dlu Lónyay, pactandu cu *croatii, romanii, slovacii, sasi*, — a facutu concesiuni nepermisibile si a causatu mare dauna statului! — si acést'a numai intru interesulu partitei sale, pre carea a intarit'o pro cont'a tieriei.

Aci se face amintire si de romanii ardeleni, cari pentru promisiunea lui Lónyay cá li va permite tineria unu congressu, *au remasu intiepeniti in passivitate!* Noi din parte-ni numai atát'a concedemu, cá *croatii prin garantiele ce si-au sciutu cascígá; asemena si sasi prin spriginulu ce li s'a datu de mana lunga*, — au ajunsu a ocupá o pusetiune óresi-care, destulu de favorable in lupt'a loru natiunale contra magiarismulu; — éra cá romanii si slovacii ar fi ei — nu „paculitii“, ci „pacalitorii“ dlui c. Lónyay, acést'a negámu absolutu, si — interpretárele liberaliloru ni sunt o dovéda mai multu, cá acesti ómeni intrecu in fari-seismu — pre fratii loru cei pana acum la potere. —

Luámu la acestu locu spre sciintia si manifestaciunile in acéstasi materia din „Magy. Politika“ si din „Egyházi Közlöny“, „M. Pol.“ ni spune cá in Ardélulu tare se lucra pentru unu congressu natiunale alu Romaniloru si cá cantele Lónyay a incuragiatu acést'a pornire, carea insa nu póte avé resultatulu bunu nici pentru statu, nici pentru societate si bisericá. Totu acést'a explica mai de aprópe „Egyh. Közl.“ carele é tare in nume de reu dlui Lónyay, cá a menagiatu pre romanu; cdoi — dupa „Egyh. K.“ nu póte sè suferá indoiéla, cumca la acelu congressu vor precumpeni aderintii — „ultra-natiunali ai bisericéi ortodoxe“ si cá ei vor trage cu sine si pre romanii catolici, inca si confesiunalminte! Lauda deci pre metropolitulu Vancea, „carele s'e truditu a impedeá tineria congressului.“

Congressulu romanu, dupa acést'a fóia, cá rendu tardiu va trebui sè se tiena; cáci este unu postulatu alu logicei aspiratiuniloru natiunali. Dar de aceea — afa cá ar trebui prevenite pericolele invescute cu atare congressu, ce s'ar poté prin *regularea autonomiei bisericéi catolice*, prin care regulare ar urmá *alipirea romaniloru catolici catra acea bisericá*, pureria din totu sufletulu magiara, si asia ar scapá de sub influința bisericéi ortodoxe!

Cine va ceti aceste badaranii, in data va eunósce cá — de ce viséda, ce ii dóre pre ultramontani magiari. Vremu sè dicemu cá — iesuti si in taber'a dreptei si a stangei magiare sunt in fóre. —

Pesta, in 28 noevre 1872.

Ér venimu a luá notitia despre enunciatulu unu diariu, in celu mai mare gradu guvernamentalu si magiaru — *in privintia culturei si civilizatiunei magiare*.

„P. Lloyd“ de ieri in fruntea sa constata cá, Ungariei si specialu natiunei magiare i lipsescu conditiunile principáli de civilizatiune, i lipsescu *codiei regul itorú de dreptulu privatu!*

„Indesiertu — de repetite ori a fostu provocata legelatiunea, sè tiena pasu cu civilizatiunea; unulu dintre cei mai eminenti barbati de statu ai nostri a contestatu acestei ginti *indreptatirea d'a esiste*, déca nu va fi in stare a tienne séma de recerintiele spiritului timpului, carele neimpedecaveru merge nainte. Dar domni uitá cá, fora o justitia regulata *nu existe adeverata civilizatiune*, si cá prim'a conditiune a unei stári regulate de dreptu, — este: *statornirea prin lege a referintieloru de dreptu, definirea precisa si speciale de dreptu si nedreptu.*“

Intr'adeveru, precum in acést'a fóia de atátea ori s'a aretatu cu date positive, la noi in Ungaria si Transilvania, — catra aceea cá in inim'a rasei asiaticé *lipsescu semtiulu de dreptu*, de unde representantii ei pururia si intru tóte sunt condusi *numai de interesulu loru propriu*, pe care-lu baséda numai *pe dreptulu istoricu, adeca pe cucerirea cu fort'a bruta si cu inselatiunea*, — catra aceea lipsescu si conceptele, adeca *priceperea de dreptu si dreptate*, de unde nici nu se adopera nimené a le definí si precisá, par' cá instinctualminte s'ar teme, cá prin atare precisare, domniloru stepanitori si rasei loru li se va margini libertatea d'a dispune de drepturile si proprietatea morale si materiale a altora — dupa placerea si interesulu loru! De aci par' cá se invederéda destulu de bine, cá *acést'a rasa in Europa, in timpul luminei si culturei — nu se va poté sustiene*; si totu de aci se aplica, din ce cauza dd. nostri magiari si cei din drépt'a si cei din stang'a, tindu sistematicaminte a *misticád ideile de dreptu* si a impedeá cultur'a popóraloru vecine nemagiare, pentru ca sè nu pricepa acést'a misticáre.

Dar pana candu va fi acést'a cu potintia?!

Nimeru ca romanulu nu póte sè-i para reu, cá este asiá; dar nime altulu érasi ca romanulu *are interesulu si detorint'a d'a constatá acést'a si d'a se ingrigi de timpurtu, de altu elementu, alte combinatiuni, prin cari sè-si salve si scutésca, sè-si asecure cultur'a, viitorulu*, déca o data nat'unea magiara, dupa trecutulu si presintele ei, dupa firea ei, nu are semtiu de dreptu si dreptate, si — nu se dovedesce calificata d'a atrage prin iubire, ci numai d'a supune, dripi in picióra si rimici esistintia natiunale a gintei romane din Oriente.

Acest'a dupa noi, domniloru magiari trebue spusu — astadi, in óra suprema, de a dreptulu in facia, la tóta ocasiunea ca sè scia, cumca cu mintiun'a nu mai merge; *Oltonii si Besanii* — nu-i mai ajuta, ci tocmai *ii despóia si de celu din urma restu de incredere si simpatia la poporulu romanu*.

O tíera, unde o clasa ingamfata si stricata atát'a timpu pórtá carm'a si dispune de medilócele si sortile popóraloru, fora sè fia ajunsu mácar a *definí si statort prin lege ideia dreptului* si a regulá *justiti'a*, — este o tíera condamnata la perire, o naia care meru se cufunda.

Compatimimu pre toti, cáti nu vor sè véda si sè pricepa acést'a, sciindu cá orbta li vine din lipsa de semtiu morale si de respectu si consideratiune catra destinele mai nalte ale ómenime. —

Viena, in 27 noevre 1872.

(Subventiuni teatreloru magiare din list'a civile.) Este lucru vechiu, cá dd. stepanitori ai tieriei, neindestulindu-se cu miile ce — sub masc'a de subventiune pentru *conservatoriulu tieriei*, firesce totu in mane lorú si pentru sco-

purile lor speciali — votădia din pung'a tie-
rei si apoi deriva colo la teatrele lor magiare
din Buda-Pesta, au mai facutu și pre MSA se
dee pre fie care anu câte 60,000 fl. din list'a sa
civile totu pentru teatralu magiaru. Acuma foile
domniloru stepanitori vinu a ni spune, că —
de mai multi ani, si pentru teatralu magiaru din
Clusiu se dau din list'a civile câte 15,000 fl!
— Acest'a e celu mai uritu si nedennu abusu
ce domnii de la potere facu de influenti'a lor
la curtea imperiale; pentru că prin acest'a ei
punu pre MSA, dlu si parintele tieriloru si po-
póraloru, in cea mai falsa si condemnabile lu-
mina naintea popóraloru facendu-lu sè apara
nedreptu, partialu, — luandu din pung'a uno-
ra, pentru de a dá celora laltu, si a nume
chiar celoru mai avuti, cari si asiá au tóte fa-
vorurile stepanirei in mana! — Se scie, că —
acum siesse ani, candu sistem'a absoluta s'a
schimbatu in constitutionalismulu minciunos de
astadi, list'a civile prin insasi decretarea MSAle
a fostu scadiuta pana la *siesse milióne* si câte-
va sute de mii; domnii magiari, pseudo-consti-
tutiunali apoi si aliatii loru centralisti, asemenea
egemoni, de din colo de *Laita*, sub diferite pre-
teste, pre cum se vede — false, meru au ur-
catu list'a civile la 9,300.000 fl. in argintu! Ei
pretestau marile lipse ale monarchului si curtii
sale, pre candu moreu ésa la lumina, că ei iéu
cu ambele mani din acea lada — pentru scopu-
rile loru nationali separate. Acest'a face in
omulu neprecupatu impresiunea de *inviatiunea*
a celor'a laltu popóra si compromitu sufletulu
sublimu alu Maiestatei! Noi si de aci, si la
acést'a ocaziune constatám, că acestoru ómeni
si domni nime si nemic'a nu li e santu! Ape-
lám la santieni'a si dreptatea Imperatului!!
— Noi romanii, *trei milióne*, nici cátu e negru sub
ughia nu suntemu mai pucinu credintiosi pa-
tricii si monarchiei, noi contribuim intremai
ca si magiarii pentru tóte trebuintiele publice,
noi din viét'i publica n'avemu nationalminte
nici o parte si materialminte abíá s'afirmaturele
ce din gratia ni arunca domnii magiari, pusi in
fruntea mesei; — noi n'avemu nici unu teatru
nici umbra de teatru, nici aristocratia si plu-
tocratia carea ar fi in stare sè ni infintie die
unulu macar: si cu tóte acestea nóa nu ni sè
dá nici din bugetu, nici din list'a civile — unu
cruceri macar pentru acestu scopu. Déca unu
scopu este demnu, este bunu si folositoriu pentru
natiunea magiara, astfelu, in cátu pana si list'a
civile a Imperatului sè-lu spriginésca desclinitu
si regulatu, atunci acelu scopu pentru cele laltu
natiuni ale patriei *nu póte sè fia mai pucinu
demnu si bunu*, si pre cátu elu este mai greu de
ajunsu, merita *indoita*, sèu chiar *indiecita sprig-
inire din partea Domnului si parintelui tiere-
loru si popóraloru*. Denegarea acestui spriginu
si spriginirea numai a unei natiuni, este unu
abusu, o nedreptate, o vatamare, pentru carea
consiliarii Domnitorului ar fi sè fia respundie-
toriu cu capulu!

Din tóte noi vedemu, că domniloru ma-
giari de susu — nemic'a nu li e santu — afora
de interesulu loru particularu, pentru carele
espunu si compromitu pana si Maiestatea! —

Sub *Póla Carpatiloru*, in noevbre 1872.

(La cestiunea de emancipare a scóloru
si invetiatoriloru.) Din mai multe párti s'au
auditu voci in acést'a cauza urgente a timpului,
— tóte sunandu si resonandu pentru emanci-
pare; in sa ou idei diferite, unele dezvoltate,
altele numai indegetate. Unii pretindeau ca vv.
consistoria prin deciziuni sè cercusoria starea
scóloru si drepturile si detorintiele invetiato-
riloru. Eu — dupa a mea parerea individuala
— asi fi contra prescrieriloru de susu, căci ele
sunt restringeri, apoi eu me tieniu de princi-
piulu că *numai omulu liberu póte sè cugete si
sè lucre liberu, prin urmare sè sè crésca ómeni
liberi.*"

Si — cum óre se póte inchipui invetiato-
riulu liberu, déca ar fi incatenatu prin pres-
cripte mai nalte? Au fire-ar eu potintia, sè
compuna vv. Consistoria astfelu de norme,
cari sè nu doe ansa la multe splicări sinistre
din partea unora? Au dóra n'ar fi mai mari
pedeci si frecări atunciá? — Eu credu, că a-
vemu destulu „*Statutul organicu*“ si cu „*orga-
nizatiunea prov.*“ Invetiatoriulu indemanatecu
si moralu, póte sè se pórtu — si fora multe
norme prescriese astfelu, in cátu sè fia placutu
atátu superioritătii, cátu si poporului.

Paról'a suna: „*Sè ne emancipám!*“ V.
Consistoriu din Aradu in cátu-va a tieniu contu
de acest'a, dandu libertate corpului invetiato-
rescu la conferintie, a-si alege insusi pre pre-

side si pre notari, ma nici comisari n'a numitu
la aceste conferintie. Acest'a fórte bine a nime-
ritu; căci bine vedemu, cum invetiatorii din
dieces'a Caransebesiului se vaiera pentru totu
feliulu de prescrise si se plangu contra aceloru
comisari pe cari ii denumesce consistoriulu,
precum si in contra restringeriloru ce li se facu
la conferintie. Si cu totu dreptulu; pentru că
nu se potriveste de feliu, a tractá pre barbati
scólei — ca pre nisce scolari minoreni; li de
rógua demantatei si vediei loru. Inse ce vor dice
colegii invetiatori despre emancipare, candu
vor ceti in „*Albina*“ nr. 78 a. c. protocolulu
conferintiei invetiatoresci de estu timpu din
Pancota, unde dlu insp. cerc. de scóle I. Arde-
leanu, cu poterea sa oficiala — fora impoter-
nicire de unde-va, impuse invetiatoriloru unu
comisariu? Si — dóra invetiatorii au protes-
tatu? Dómn'erecesc! Nu e aci vorb'a de per-
sóna, nu potomu sè avemu nemic'a contra per-
sónei denumite, oi cá — óre la ce a fostu de
lipsa acelu comisariu? Dóra sè supravegheze
ordinea? Au nu e si presidele pentru aceea?
Si déca a fostu de lipsa in *Pancota*, cum au
potutu fi alte conferintie fora comisariu?! Aci
credu că invetiatorii — d'impreuna cu comisa-
riulu denumitu — trebuiá sè protesteze; căci
invetiatorimea prin actulu acest'a s'a pusu ea
insasi sub tutela, — atunci candu lupt'a este
apriga pentru soaparea de tutela.

Dar lasandu acestea la o parte, eu am sè
dicu unele desclinitu despre emanciparea inveti-
atoriloru.

In mai multe societáti au avutu bucuri'a
a audí d'iscusiuni despre sórt'ea scólei si a inveti-
atorime, specialu despre emancipare. Cuget-
andu cu la parerile audite si combinandu-le,
am dedusu că: *Déca invetiatorii ar fi mai bine
provediuti cu cele necesari materialminte, atunci
cu de a buna s'era interesá mai multu de
sant'a loru chiamare, de scóla si invetiamentu,
si prin urmare toti invetiatorii s'ar silí din
tóte poterile a se perfectiúnú si spiritualeminte
totu mai multu; astfelu cum sunt acuma in sa,
ei sunt siliti prin alte ocupatiuni laterali a-si
câscigá cele debuintiose spre sustinerea vietii
si familie.*

Ací este propriamente temeulu emanci-
parei.

Atunci, si numai unui s'ar vedé că nu e
de lipsa a decretá emancipare, căci fiindu inveti-
atorii in stare buna, si avendu sciintiele neces-
sari, emanciparea ar fi in fapta!

Dar si pan' a ajunge acelu timpu doritu
de toti amicii invetiamentulu, dau tratoru in-
vetaiori acelu sfatu: ca invetiatorii cu totii si
unulu câte unulu, impreuna si fie-care pentru
sine, sè se silésca totu mai multu a naintá in
moralitate si in sciintie; căci numai atunci se
póte contá siguru la respectulu tuturoru, fora
de care inzedaru s'ar prescrie ori câte reguli
despre emancipare! — *Tinerulu.*

Oravitia, in 22 nov. n:

(„*Ferice de omulu ce nu ambla iu consi-
liulu neleguítiloru, si nu siede cu peccatosii si
calumniatorii*. Ps. I.) Ocupatiunile chiamári si
ticalós'a stare materiale, nu-mi permitu, ca sè
facu mai a dese caletorii; in decursulu ace-
storu trei septemari din urma in sa oferindu-
mi-se ocaziune, facui escursiuni prin comunele
invecinate si ori cu cine am vobitu dintre cei-
ce ceteseu gazete sèu stau in coatingere cu
carturarii, toti, pana si cei mai inversunati con-
trari ai fíiului poporului, celui atátu de reso-
latu si constante in lupt'a nationalu, si-au sprima-
tu indignatiunea pentru miserabilulu pam-
fletu, ce famosulu secretariu consistoriale din
Caransebesiu, publicá mai de curesendu in „*Fed-
eratiunea.*“

Nu sciu — din próst'a ambitiune de a
deveni o celebritate erostratica, atacandu pre
celu mai pucinu atacabilu, ori din indemnulu
d'a se spelá pre sine de peccate si d'a se reco-
mendá stepaniloru dilei — prin mintiuni si mi-
stificatiuni, si d'a a, erá cu o cale pre celu —
dupa faptele sale ne mai aperabilu si inca pre
acei protopopi si diecesi, cari si acú tacsédia
ca speculantiu etatiunile parochiali si invetiato-
resci, — a scrisu sèu mai dreptu dicendu — a
mangitu acelu pamphletu, totu atát'a; destulu cá
dlu Vartolomeiu a desteptatu contra sa in tóte
inimele de omenia din acestu prejuru, totu des-
pretiulu ce i se cuvine si toti afla cu cale cá —
nu-lu tienti demnu, d'a-i respunde macar unu
cuventu. *)

*) Oh! Asiá nu ne-am tocmitu. Noi vremu sè-ii
lasámu pre dragiiti de ei, stepanii de la Caransebesiu,
sè se convinga că — apererea si ataculu loru prostu, in
contra nóstra, nu li folosese chiar nemic'a; nime nu li

Jesuitii, de candu sunt ei, peccatele si
spurcatele loru insusiri le atribuesou altor'a;
apoi biseric'a nóstra inca are intre servitorii
sei — unii iesuiti, in fruntea caror'a Vartolo-
meiu stralucesce ca din culme. Mincinosi si in-
triganti cum sunt, nu se rusina — pentru că
nu au sentiu de rusine — a stigmatísá pre alti
de minciunosi si intriganti.

Astfelu dlu Vartolomeiu in pamphletulu seu
dice cá corespundintiele din „*Albina*“ contra
abusuriloru de oficiu ce se facu de catra orga-
nele consistoriului si de catra unii dd. protopopi,
sunt fabricatele proprie ale Redactorului, a nume
ale dlui *Babesiu*.

Nici competente nu me sentu, nici debi-
lulu meu condeiu nu-mi prestá servitiale neces-
sarie pentru a polemísá cu unu iesuitu; in in-
teresulu adevierulu si alu dreptátii in sa intreba
pre dlu Vartolomeiu:

Óre este sèu nu adevieratu, cá G. S. din
comun'a *Rachit*. a datu, a fostu silitu sè dee
famosulu protopopu *Josca* din *Jamu* 100 fl.
pentru statiuenea din numit'a comuna la clas'a
II? — si este óre adevieratu sèu numai nasco-
cure, cá — totu acelu nefericitu G. S. a datu
érasu protopopulu *Josca* inca 100 fl. pentru
statiuenea din Vr. ?

Mai departe, Te rogu, pré cuernice se-
cretariu alu peccatiloru si intrigeloru, Te rogu
sè puni man'a la peptu si sè jori pre onóre-ti,
déca mai ai v'r unu pioutiu, si pre *Ddieulu* a
totu scitoriu, daca mai credi in elu, cá — nu
este adevieratu cumca *Ja. S.* din *R.* a platitu in
doi ani câte 50 fl. pentru nepotulu seu *J. J.*
pentru ca sè-i se indrepte calculii?

In fine: Este, ori nu adevieratu cá, sta-
tiuenea invetiatoresca din C... a fostu ani de
dile vacanta si totusi concursu nu s'a publicatu?

Te întrebu, cuernice secretariu, óre si
acestea sunt nu mai nascociri de ale lui *Ba-
besiu* si d'ale aderintiloru sei?

Acetea sunt fapte necontestabili si ca-
racteristice pentru decadint'a morale a supe-
rioritătii bisericesci din Caransebesiu, in nu-
mele cáreia unii protopopi la implinirea stati-
niloru vacante — comitu *Simonta*, dicendu
concurentiloru cá banii ii impartu cu epis-
copulu!

Dar despre juramentele pre crucea de pre-
peptu si-apoi neimplinirea loru — nu sciti
dvóstre cá tóta lumea vorbesce si se scandali-
sédia?!

Dar — nu sciti voi cá sunt ómeni cari
aduna date despre foradelegile vóstre cu gra-
mad'a si nu le comunica lui *Babesiu*, căci —
dicu ei, *Babesiu* este pré plecatu a astupá scan-
dalele si a iertá blastematiloru. Si ticalosulu de
elu, secretariu si faptoru principalu, in locu sè-si
presere conusia pre capu si sè-si marturisésca
peccatele si sè se indrepte, pana n'a isbucnitu in-
dignatiunea publica a supr'a persónei sale, —
elu inca ié rol'a celui de catra padure, elu cu-
tésa o atacá pre celu ne-atacabilu! *J. fi I. M.*

Temisióra-Fabricu, in 13 noevbre.

Stimate die Redactoru! Unu d. corespun-
dinte descriindu in nrulu 89 alu „*Albinei*“ ba-
lulu arangiatu in *Temisióra*, in favóra fondu-
lui pentru teatralu nationalu romanu, la finea
corespundintiei sale — nu sciu din fruritul
d'a scrie o scire sensationale, ori din neprecuget-
tare, ataca onórea damelor romane d'aici si
sentiuulu loru de amóre pentru intreprindere fi-
lantropice natiuni; căci ele tocmái desvólta una
activitate demna de tóta recunosciint'a pentru
reinviera *Taliesi* romana. Resultatulu activitátei
se va publicá cátu mai curesendu, dovedindu prin
elu cá n'am vorbitu o frasa sonóra la „*cea diso-
nóra* a dlui corespundinte X, carele dice cá
„mai bine erá de participamu si noi (damele
romane) si ne delectamu la eleganti'a, cu cari
esprimau damele straine cuvintele romanesci,
de cátu a tionsé siedintie formale si a indemná
un'a pre alt'a sè nu partecipe la balulu acell'a.“

La acést'a apostrofare, fia-mi permisu a
intrebá:

On. comitetu arangiatoriu chiamatu-ne-a
óre sè participámu la balu, si a nume fost'a óre
cavaleresca acea procedere a cuturii d. candu
intr'o conferintia a denegatu damelor romane
d'aici — fora a le cunosce — facultatea d'a se
produce in cantári,dechiamatiuni si fórte-pianu?

A afirmá cumca damele romane nu sciu
nici cantá nici de-chiamá si nici bate fórte-pia-

ne nici intr'o socotintia, sèu déca li ié cineva, apoi li ié
numai in nume de reu — miserabile svercoliri; cá —
nu este altu modu de scapare, de cátu — a fi de ome-
nia. — Dar unu respunsu totu merita, si acell'a li se va
si dá — in data ce alte obiecte mai necesari nu ni vor
ocupá timpulu si spaciulu. „Manet alta mente repo-
stum.“ — *Red.*

nulu si prin urmare, a nu le invitá la conlu-
crare, si totuai a li imputa indiferentia facia eu
scopurile filantropice nationali, sèu a le apo-
strofá de capricioase chiar, aceea este — daca
nu mai multu, celu pucinu o ofensa tendentiós'a.

Apoi sè fia convinsu dlu coresp. X. cá
damele romane se produceau — daca nu mai
bine, celu pucinu ca cele straine; si — óre nu
erá mai frumosu, daca cele patru-dieci de dame
romane d'aici, cari se pregatisera pentru a se
produce in concertu, daca ele sengure formau
unu choru, unu choru curatu romanu si nu *me-
stecatu*? — Eu cugetu cá — chorulu mestecatu,
in cátu pentru puritatea nationalu, nu ni póte fi
spre mare fála, in Capital'a si centrulu Ba-
natului, acestui stravechiu tieniu romanu.

Ce se atinge de cu tendintia accentuat'a
nóstra „conferintia“, despre acest'a vom vorbi la
tempulu seu, candu vomu dá la lumina fructulu
intreprinderii nóstre si atunci dlu corespundinte
se va convinge cá a fostu sedusu, ori a vrtu sè
seduca pre on. publicu romanu, si cá astfelu erá
mai bine — si *tacuisset.*

Ecatarina Obreganu.

Muresiu, (cottulu Aradului) in noevbre.

(Unu invetiatoriu romanu carele legea
crestinesca o tionsé de marfa.) Onorabila Re-
dacliune! In septeman'a trecuta avendu de-a
implini unele afaceri familiari, am petrecutu in
comun'a curatu romana *Sietinu*, cottulu *Ciana-
dului*. Acést'a comuna, sentinel'a romanismului
de la *Tisa* de diosu, este una dintre cele mai
avute si impoporate, dar — lipsita de destula
intelegtintia, ea este bantuita de multe si grele
calamitátii ale timpului presinte.

Spiritulu de cultura este cu totulu amor-
titu in poporulu de rondu, si — lipsece bar-
batulu carele sè iee iniciativ'a pentru inain-
tarea lui. Venerabil'a preotime romana, patru
insi la numeru, presenta tipulu sfasiariloru si a
urei reciproce, de unde progresula poporului
nu se póte asteptá.

Sunt aprópe 10 ani de candu funest'a
sórte aruncase pe capulu locuitoriloru unu in-
vetiatoriu ruginitu, dupa form'a timpului tre-
cutu, care necum sè faca inaintare, lucra la re-
gresu pe di ce merge, si dupa multele admonia-
tiuni din partea v. senatu scolariu, case sè in-
drepte si sè arete sporiu cátu de cátu, resulta-
tulu este cá — caus'a culturei remase balta in
Sietinu, de unde apoi — in lun'a trecuta acelu
invetiatoriu fu redicatu din postulu seu cu totul;
aducandu-se decisiune din partea v. senatu sco-
lariu cá pana la 1. februaru a. 1873 acestu
postu sè se ocupe interimalminte, ér atunci
pentru implinirea lui sè se deschida concursu
regulatu, conformu statutului org.

Si ee minunea minunelor se ivese de
locu dupa acestu incidinte?! — Invetiatoriulu
gr. cat. cu numele *Gratianu Rudó*, din locu, in-
cepe a cortesi in ruptulu capului, cu totu feliulu
de midilóce si cu amenintiári pentru poporulu
gr. orientale, ca sè-lu aléga pre elu de invetiato-
riulu, cá de-lu vor alege, toti ceia laltu locuitori
romani de alta confesiune vor trece cu elu dim-
preuna la biseric'a ortodossa, si atunci va fi
numai una confesiune! — Si preotimea nóstra
ce face in faci'a acestei mielii, a acestui omu,
cunoscutu de coruptu si corumpetoriu? Ea tace,
— ma dupa informatiuni demne de crediementu,
ea este gat'a a pactá, crediendu cá are sè cas-
oige, pre candu dupa esperiintiele trecutulu —
este a se teme cá, confusiunea si demoralisarea
are sè sporésca!

Poporulu nostru — e lesne de sedusu, ér
barbati de o constantia si taria sufletésca si lip-
sescu; prin urmare temerea de urmári rele este
pré intemeiatu, candu se soie cá lucra nemo-
ral'a, carea nici candu religiunea n'a tieniu'o
decátu de *marfa*, de obieptu alu speulei. Nem-
nic'a nu-mi este mai strainu si urescu din
suffetu spiritulu de confessionalismu; dar nu
potu o data cu capulu a fi nepasatu in privin-
ti'a portarei aceloru individi, cari facu specula
cu legea lui *Cristu*. Nóa romaniloru nu ni póte
fi iertatu ca sè impedećanu impreunarea si in-
chegarea elementulu nostru nationalu, si ce
seclii intunereculu au despartitu si sfasiatu, er'a
luminei va aduce ér la unitate si armonia: dá,
insa aci numai si numai *moral'a* nationalu póte
sè fia detatoriá de mesura! Cei-ce tindu sèu
se facu cá tindu la impreunare si in dosu au-
cundu scopuri de cáscigu personalu, trebuie
desavutu si respinsi; căci ei nu insanstosiédia si
intarescu, oi inca mai mulu corumpu si slabescu
corpulu nostru nationalu si chiar biseric'a cá-
rei servescu!

Intru interesulu nationalu si moralu alu

comunei Sietinu mi-am ținut de detorinția, a demască necuratul planu ce se fauresce pre cont'a sa de unu omu, carele țiene biseric'a lui Cristosu de marfa. Atragu atențiunea celor interesati a supr'a uneltirilor acelu omu! —

Brosceni, (I. Oravitia,) 10 noevvre.

Onorabila Redactiune! In nrulu 86 alu multa pretiuitulu dvostre diurnalul, judele comunalu din Brosceni, Achimu Berceanu, pe nedreptulu si fora motive temeinice me calumniada dicendu, ca portarea mea morala si politica — nu e buna, si astfelu me vatema. Eu la tote acusele contrariloru mei m'am rectificatu din destulu la superioritatea mea, adeca naintea senatului scolariu diecesanu; dupa-ce iasa densulu aduce caus'a acest'a si pe calea publicitatii, pentru ca opiniunea publica se nu fia sedusa, me rogu se binevoiti a-mi publicat urmatoarele lamuriri:

Toti vedemu si recunoscemu ca traimu intr'unu timpu fatalu, pentru ca de si noi romanii gr. or. avemu o constitutiune biseric'esca destulu de buna si frumoasa, — ce folosu, candu in tote partile si pre totu loculu, chiar sub masca constitutiunei, se facu cele mai mari abuzuri, fiindu ca poporul nostru, pre usiori se lasa a fi amagitu de unii si de altii egoisti.

Judele com. Achimu Berceanu dice, ca eu in decursulu celoru sapte ani, de candu functionezu ca invetiatoriu in comunitatea Brosceni, n'am aflatu casele loru demne de a le cerceta, ci asi fi intretinutu relatiuni cu jidovulu din locu, cari relatiuni, dice ca — s'au doveditu a fi fostu de o natura neonestă; căci au fostu numai pentru „diupanés'a balabusta.“ Dar dsa nu vorbesce adeverulu; căci intrég'a comunitate scie, cum ca eu am cercetat casele dloru preoti; ale dloru negociatori Nestoru Berceanu si Moise Manguca, — cu cari am medilocitu de in mai multi ani in compania am pnumeratulu si cetitu diuariulu „Albina“; cas'a lui Toma Bena, Petru Siogoru, Ionu Stoianu, Jacobu Manguca etc. apoi casele parintiloru prunciloru de la scola, insuflindu-ii si indemandu-ii a-si tramite pruncii la scola regulatu.

Nu negu ca si pre „jidovulu din locu“ — dorere adese ori chiar nevoitu am fostu a-lu cerceta; pentru ca pana a-mi fi capetandu eu biét'a léfa, numai câte la 7—8 luni, asi fi potutu mori de fôme dimpreuna cu femeia-mi si tot patru copii, deca acestu omu nu me imprumutá in lips'a mea ardienda si nu-mi dá in creditu articulu din bolt'a sa, pentru cari faceri de bine, nu-i potu multiamí destulu.

In câtu inse despre relatiuni neoneste, de cari mentiunea numitulu jude comunalu, protocolulu comisiunei investigat'orie dovedesce apriatu, ca — *nemicu* nu s'a potutu adeveri cu motive temeinice, si totusi judele comunalu foranici o sféla indrasnesce a informá falsu pre marele publicu cetitoriu, cumca s'a doveditu nemoralitatea mea, macoar ca nici femeia mea, nici nimenea pre lume nu m'a veditu, nu m'a denunciatu nicáiri, necum se me fia prinsu candu-va si unde-va facendu vre-o nemoralitate. Eu am fostu invetiatoriu in *Jitinu* patru ani; in *Biseric-a alba* unu anu; ca sancionistulu pe la notariate si la fost'a pretura din Oravitia — duoi ani, si din totu loculu am dobanditu atestare bune despre portarea mea morala si politica, si chiaru si de la comun'a Brosceni, (unde la inceputu am functionatu ca invetiatoriu interimalu — acum duoi ani numai in urmarea mai multor petitiuni si deputatiuni din partea comunitatii, in cari deputatiuni erá chiar si judele Achimu Berceanu — am fostu denumitu de invetiatoriu definitivu) am duoue atestare bune si unu decretu de lauda de la ven. Consistoriu diec. sub Nr. scol. 108 ex 1870.

Mai incolo nu potu retacé o impregiurare caracteristica, anume, ca susu mentionatulu jude comunalu, cu caprariulu, gorniciu, stragenii pandarii si câte-va rude ale sale, nici nu au lasatu ca comisiunea investigat'oria se-si finésca lucrările sale, ci de o data intrare toti la ea cu larma strigandu, ca *nici nu e de lipsa investigatiunea mai de parte*, căci fia acusele loru in contra mea adeverate séu ne-adeverate, eu loru nu li mai trebuescu, nici nu me mai primescu in scola! adaugendu ca, acésta libertate li-o dá chiar si stat. org.

Incátu despre banii eari judele comunalu dice, ca ii-am primitu de la parintii celoru duoi prunci, pentru invetiarea celoru optu viersuri, (glasuri,) — este curatu numai o mistificatiune malitiósa si tendintiósa. Adeverulu e, ca eu am

fostu invetiatu pre pruncii acestia deja trei viersuri si numai pre atát'a mi-au si platitu, éra nu pe tote optu viersurile, si acésta observandu preotii I. M. si I. J. — inamici ai mei — pentru ca n'u cumva prin acésta se mi se marésca védia la poporu, au desmantatu pre parinti, dicendu ca nu invetiú bine si ca pruncii de 10 ani sunt pré teneri, asi s'au retrasu pruncii de la invetiatur'a versurilor.

Nu mai pucinu neadeveratu e ca eu pentru bani asi fi manatu pruncii de scola a casa, ér in loculu loru asi fi primitu pre fratii loru mai mici, cari inca nu erau apti de scola, si precum ca acésta nu s'a doveditu inaintea comisiunei investigat'orie, aréta protocolulu despre investigatiunea.

In fine, desu mentionatulu jude comunalu se face ca scie si cele ascunse; par' ca elu ar fi a totu scitoriu, aperiandu pre ortaculu seu principalu in contra mea, pre preotulu atentatoriu credintiei si onórei mele casatoresci.

Se afirma acelu preotu de unu caracteru solidu si onestu ca pucini preoti in jurulu acest'a. Eu despre acestu preotu numai atát'a mentionezu, ca pentru unu procesu in contra sa si nepotului seu, A. Grema, insusi domnulu episcopu *Fopasu*, in anul 1865 a venitu la Brosceni, unde de trei ori a trebuitu se róge pe judele comunalu de atunci de iertare si se se impace cu densulu, si apoi — abia la provocarea vice-comitelui de atunci *Jone Fauru* — l'a iertatu! Dar mai e dovéda de soliditatea sa si aceea, ca unii parochiani ai sei, a nume *Petru Balanu*, *Micu Doga* etc. nu-lu primescu in casele loru la prasniciu! — Femeia mea are doue marturii, cari la tempulu seu sub juramentu vor adevéri despre casulu acel'a.

Dar judele comunalu Achimu Berceanu — nu pentru altu ceva me persecutu de câtu — pentru ca tramitandu la mine pe A. S. si J. B., nu am vrutu se-i dau banii ce cerea, pentru ca se nu mai deo plansóre a supr'a mea! Acésta s'a adevéritu naintea comisiunei investigat'orie, — si apoi, deca acuma i-ar succede a me alungá din postu, i-ar fi ocaziunea fórte binevenita, de a face o speculatiune buna cu statiunea invetiator'esca, éra de alta parte, preotulu J. M. ar dorí se-si aduca pre nepotulu seu, in loculu meu, séu dupa imprejurári, unu preparandu june la o nepóta óresi-care a sa; — éra de alta parte, preotulu I. J. aspira a aduce in loculu meu, pre ginerele seu.

Apoi acesti contrari ai mei, mai au curagiulu de-mi facu judecat'a singuri, si nu me primescu a functioná in scola! Celu pucinu pana la sosirea rezultatulu, a supr'a investigatiunei, si au inchisu si opritu scól'a, si astfelu scól'a se afla dejá de siesse septemani, de atát'a timpu suferindu invetiamentulu scaderé!

Salariulu inca nu vreu a-mi-lu dá, ca dóra me vor alungá cu fomez, daca nu potu cu alte midilóce! — Eu despre tote am facutu aretare si m'am plansu ISale dlui episcopu; inse pana in presente fora nici unu resultat!

Acum on. publicu cetitoriu 'si va poté face o judecata drépta despre aceea, ca óre „plansorile contrariloru“ sunt cu adeveratu juste, séu numai esagerári, mistificatiuni, calumnii, intrige si uneltiri malitióse si tendentióse.*)

Josifu Micu
invetiatoriu gr. or.

Varietati.

Multiamita publica aduce Il. Sale dlui eppu de Caransebesiu *J. Popasu*, doointele din *Jebelu*, Il. Popovicu, rogandu pre pré induratulu Ddieu, se-i dee vietia indelungata, pentru ca — cu ocaziunea depunerii esamenului de calificatiune, vedendu-i lips'a cea mare si seraci'a, s'a induratu de i-a daruitu o suma de 10 fl. pentru raspunderea tacei esamenului. — (Dupa stat. org. cei seraci si lipsiti, potú se fia dispensati de atare taca. Red.)

Numale lui Domnedieu. Vestitulu Harsdórffer observa, ca numele lui *Dumnedieu* se compune in tote limbele din patru litere, afora numai de cea englesa, in care se dice „*God*“, adeca numai din 3 litere, si de cea magiara, in care „*isten*“, are cinci litere. In limb'a

*) Dlu invetiatoriu ni-a pretinsu acésta publicare — categoricu, indala si neschimbata. — Noi — unu conceptu *bunu*, nici o data nu ne-am dedatu a-lu modifica, si — suntemu fericitii deca spaciulu ni iérta a publicá in data cele ce ni se tramita; ér celoru atacati nici candu nu denegámu aperiarea! — numai un'a *rogámu* si *reflectámu*: domniú ce ce respundú, se se adopere a scrie câtu mai *seurtu* si mai *obiectiv* si mai *solidu*; astfelu nici candu nu li vom dá cauza de a se plange ca — li modificámu conceptele si intardiámu publicarea lorú! Sunt pentru noi mai neplacute si modificárilu, si intardiárilu. — Red.

airiana elu se numesce „*Adad*“, in cea persana „*Syra*“, ebraica „*Adon*“, turcésca „*Abdi*“ si „*Al-la*“, grecésca „*Teos*“, tatará „*Idga*“ slavona „*Bolg*“, séu *Boog*“, italiana „*Idio*“, spaniola „*Dias*“, francesá „*Dieu*“, latina „*Deus*“, indiana „*Eggi*“ si „*Zeni*“, egiptiana „*Auma*“ si „*Zeut*“, germana „*Gott*“, japonesa „*Zein*“, persana „*Lain*“, romana „*Dieu*“, etrusca „*Chur*“ turhena „*Eher*“, irlandesa „*Dieh*“; la magii elu se numesce „*Oese*“, locutorii din polulu de la sudu 'i dicu „*Topa*“, si in limb'a arapésca se numesce „*Alla*“, éra iu cea dalmatiana „*Bogd*“. —

Mape si Globuri in limb'a romana, pentru scólele romane nationale.

Dlu I. E. Tieranu, comerciantu in Temesióra, *Fabricu*, cu onóre aduce la cunoscentia publiculu romanu, ca a cumperatu intréga editiunea de Mape in limb'a romana a tieriloru de sub coron'a Ungariei, edate de dlu *Eugeniu Bordeaux*; se afla deci inpositiunea d'a servi onoratulu publicu dupa dorintia, cu mape colorate peste totu, séu necolorate, si trase pre pandia, séu netrase. Asemenea se face cunoscutu, cumca totu dlu I. E. Tieranu, cu scopu ca se faca posibile fiecace-carei comune romane procurarea cu inlesnire a *globului pamentului* in limb'a romana, pentru usiorarea la invetiarea geografiei, a cumperatu si adusu o partia de atari globuri, atátu de cele simple, câtu si de cele cu compasu, in marime de 8 policari in diametru. Pretiulu celoru d'antai este câte de 7 fl. 50 cr; ér a celoru cu compasu câte cu 16 fl. Se mai afla la numitulu domnu si tabele de parete cu figuri pentru istoria naturala, totu in limb'a romana, d'impreuna cu manualele necesari pentru invetiatori.

Se atrage deci atențiunea onoratorulu comitete parochiali si a tuturor cari dorescu a avé aceste *mape, globuri* si *tabele*, ca se se adresedie numitulu d. comerciantu in Temesióra. —

Pentru gimnasiulu rom. din Bradu

ni s'a tramis din Oravitia-romana, prin dlu colectante *Sim. Bozanciu* adj. notariale, o suma de 14 fl. v. a. la care au contribuitu dd: *George Nediciu* parochu, *Nic. Draganu* comerciantu, *J. Coteria* jude comunalu, *J. Bogdanu* cojocarulu, *J. Neda* juratu com., *E. Leza* economu, toti din Oravitia, si *Jonu Ciulinu* jude com. din Rachitova, toti câte 1 fl.: *J. Sulea*, *J. Epure*, *J. Guga*, *L. Cacu*, *D. Marotia*, toti economi, *A. Bogdanu*, *Fauru*, *E. Neda*, barbieru, *D. Crasiovanu* cocotariu, *Const. Danu* economu, toti din Oravitia, si *Ad. Bogia* din Rachitova, toti câte 50 cr; *V. Damianu* comerciantu 40 cr; *L. Casparu* caltiunariu 30 cr; *N. Berceanu* comerciantu si *D. Medru* economu câte 20 cr. —

Din *Lugosiu*, dómnale *Paulina* Radulescu si *Sofia Vladu* nasc. *Radulescu*, ni tramisera impreuna 10 fl. v. a. —

Aceste sume, si cu cea de 20 fl. publicata in nrulu 89, facu sum'a totale, nedeputa inca iu casa de economii, de 44 fl. v. a. —

Anunciu.

La notariatulu din *Prezesci*, (comitatulu Aradului, tractulu de Boros-Sebes), fiindu lipsa de unu adjunctu practiculu in afacerile notariali, si cu scrióre frumoasa — pre langa conditiunile, respective emolumintele urmatórie: in bani gat'a 10 fl. la luna, diumetate din venitul paspórteloru, — afora de acésta viptu regulatu, cortelu, lemne de focu câte i va fi de lipsa si spelatu liberu, — doritorii de a se aplicá la acestu notariatu in calitate de adjunctu sunt avisati a se adresá fora intardiare — séu prin epistóla, séu in persóna catra subscrisulu pentru co'ntielegere mai de aprópe.

Prezesci, 26 noevvre 1872.

Nicolau Polisiu, notariu cercualu.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de suplintu invetiatorescu la scól'a confes. gr. or. rom. din comun'a *Stamora-romana*, protopresviteratulu *Jebelului*, se publica concursu cu terminu pana la finea lui *novembre* st. v. Emolumintele sunt: 94 fl. 50 cr. in bani; 1 maja de sare, 1 maja de clisa, 25 lb. de lu-

minári, 25 meti de gráu, 25 meti de cucurudi, 9 orgii de lemne, din cari are a se incaldí a scól'a, 4 jugere de pamentu aratoriu si cortelu liberu cu 1/2 gradina.

Din tote mai susu insemnatele emoluminte, 2 parti sunt destinate pentru suplintu éra o a trei'a parte pentru invetiatoriu befranu.

Doritorii de a ocupá acésru postu, sunt avisati a-si tramite recursele, instruite in intielesulu statutulu org. si adresate comitetulu par. catra reverendis. d. ppter *Alesandru Joanovicu* in *Jebelu*.

Stamora-romana, 15 nov. 1872.

Comitetulu parochialu, in co'ntielegere cu dlu protopresv. districtualu.

Concursu

Petru Miosicu, primulu invetiatoriu de prunci la scól'a confesiunala din *Satu-nou*, protopresbiteratulu *Panciovei*, dandu-si demisiunea, pentru implinirea postulu invetiatorescu, astfelu devenitu vacante se publica concursu cu terminu pana in 26 *novembre* a. c. st. v.

Emolumintele sunt: in bani gat'a 408 fl. v. a. 4 1/2 orgii de lemne, cortelu liberu cu gradina.

Doritorii de a concurge au a-si tramite supliciele, adresate comitetulu parochialu, si proviedute cu documente le presorise in statut. org. catra pré onor. d. protopresbiteru *Simeonu Dimitrieviciu* in *Panciova*.

Satu-nou, 13 nov. 1872.

Comitetulu parochialu, In co'ntielegere cu dlu protopresb. tractualu.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante din comun'a gr. or. *Armenisiu*, protopresbit. *Caransebesiulu*, se publica concursu pana la finea lui *noevvre* c. vechiu.

De dotatiune a acestei parochii, in locu de biru si de venitul stolaru de preste anu, s'a stipulatu o léfa anualá de 200 fl. v. a. pre langa sesiunea de pamentu estravilanu, de 34 de jugere.

Doritorii de a ocupá acésta parochia, au a-si tramite supliciele loru indiestrate cu tote documintele recerute de statutulu org. si adresate comitetulu si sinodulu parochialu, prin protopresbiterulu districtualu.

Armenisiu, in 2 noevvre 1872.

Comitetulu parochialu.

Concursu.

Pentru postulu de invetiatoriu la scól'a confes. gr. or. romana din comun'a *Rusova-noua*, protopopiatulu *Bisericei-albe*, se publica concursu pana in 6 dec. st. v. a. c.

Emolumentele sunt: in bani gat'a 73 fl. v. a.; 12 meti de gráu; 20 meti de cucurudi, 100 lb. de clisa, 100 lb. de sare, 20 lb. de luminári, 5 orgii de lemne, din cari are a se incaldí si scól'a, 2 jugere de pamentu aratoriu bunu, 600 stangeni □ de livéda, cuartiru liberu, si gradina de legumi. —

Doritorii de a ocupá acestu postu au a-si indreptá recursele loru instruite in intielesulu statutulu org. bis. catra comitetulu parochialu, si a le tramite pré onor. D. *Josifu Popovicu* protopopu in *Jamu*, si celu putienu o data a se infaciosia in st'a bisericia in vre-o domineca séu serbatóre.

Rusova-noua 19 opt. 1872.

Comitetulu parochialu, cu scirea mea *Josifu Popovicu*, m. p. protopopu.

Concursu

Pentru ocuparea postulu de unu ajutoriu pre langa paroculu befranu *Joanu Panciovanu* din *Jertofu*, protopopiatulu *Bisericei-albe*, concésu prin ordinatiunea vener. cons. eparchialu din 11 opt. a. c. nru 792 bis. se deschide concursu pana in 26 *novem.* a. c. st. v. candu se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: 1/2 din sesiunea parochiala si venitele stolari de la 163 de clase.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au se-si substérna recursele instruite in intielesulu statutulu org. bis. adresate comitetulu parochialu, pré onor. D. *Josifu Popovicu*, protopopu in *Jamu*.

Jertofu in 3 *novembre* 1872.

Comitetulu parochialu, cu scirea mea *Josifu Popovicu* m. p. protopopu.